

baade af Offer og Accidenser, hellere alene vilde have stemt for Afløsning af Ofret, og at andre maaske nok ønskede at have Accidenserne med, hvis det kunde lade sig gøre, men dog absolut foretrak at faa Ofret afløst fremfor ingen af Delene. Jeg for min Part er derfor vel tilfreds med, at Forslaget nu foreligger paa samme Maade, som det for to Aar siden blev fremlagt af den daværende Kirkeminister, og jeg vil haabe, at det høje Ting vil stille sig saaledes, at man ikke à tout prix vil forlange, at Accidenserne skulle tages med, hvis man under fortsat Forhandling kommer til det Resultat, at man derved kun risikerer, at man ikke faar Afløsning af nogen af Delene. For en rent flygtig Betragtning kunde det jo synes, som om der ingen Fare var i saa Henseende, thi der synes jo at være en ret almindelig Stemning for, at Accidenserne ogsaa skulle afløses, men man tager saa vist ikke tilstrækkelig i Betragtning, i hvilken Grad det er vanskeligt at faa Beløbet fastsat for Accidensernes Vedkommende og saa det refunderet igen ved Ligning paa dem, der skulle betale det. For Højtidsofrets Vedkommende er Sagen klar nok. Alle konfirmerede Medlemmer af Folketirken ere pligtige til at ofre, og det staar i de kommunale Autoriteters Haand at faa Beløbet inddrevet hos dem, der skulle yde det. Jeg tror ganske vist, at man efter den her foreslaaede Bestemmelse om, at det skal lignedes efter foregaaende Aars Ligning paa Formue og Lejlighed, kan risikere, at det enten kommer til at hvile paa alt for saa Medlemmer af Menigheden, eller at man maa foretage en Forandring i Ligningen paa Formue og Lejlighed af noget vel radikal Natur. Det kan jo blive Genstand for Overvejelse i det eventuelle Udvalg, om der maaske kan træffes en anden Bestemmelse herom, om det saaledes kan lade sig gøre at faa lignet Beløbet paa alle de offerpligtige. Man kan jo f. Eks. godt drage Tjenestehendklassen med ind. De eneste, som det vel næsten vilde være umuligt at faa med, er den fattige Arbejderklasse paa Landet, men det er et saa ubetydeligt Beløb, der er Tale om der, saa det spiller ingen Rolle, og desuden betragter jeg det som en giben Sag, at man fra alle Sider særdeles gerne vil fritage denne Klasse for en hvilken som helst Byrde, selv den mindste; det er jo denne Samskuds-klasser, der er det vanskelige Punkt, der er Akilleshælen for den sociale Nød paa Landet. Det styldige Offer kan altsaa indrives hos de offerpligtige, og hvorfor skulde saa Sogneraadet have nogen Uvilje imod at gaa til en saadan Ordning, naar man fra

alle Sider ønsker det? Ja, der er ganske vist nogle, der sige: Vi ville ikke afløse Ofret, for vi haabe paa, at det skal afløse sig selv, eller som sige: Vi ville have den Klemme paa Præsten og Læreren, at naar vi ikke synes om dem, kunne vi stille dem i det Dilemma, at enten skulle de ikke have det, der tilkommer dem, og saa komme de til at lide Nød, eller ogsaa skulle de inddrives det ved Tvang, og saa faa vi dem gjort mere forhadte, men en saadan Tankegang er jo ikke meget nobel, og det er min Mening, at der ogsaa er meget saa, der hylde den, og de, der gøre det, ville efterhaanden blive færre endnu. Den aldeles overvejende Del af Befolkningen ønsker ikke at hævne sig paa en Embedsmand paa den Maade, og de ere ikke fri for at foragte dem, der gøre det; de ville have, at det, som en Embedsmand kan forlange, det skal han have, og de synes ikke om en Ordning, hvorved han enten lider Uret, eller hvor de retfærdige maa betale for de mindre retfærdige. Man kan derfor være overbevist om, at hvis man kommer til en fornuftig Afløsning af Ofret, saa vil denne Lov have til Følge, at der kommer endnu mere Fart i Afløsningen, end der hidtil har været, og at den vil blive meget effektiv.

Med Hensyn til Accidenserne derimod forholder Sagen sig ganske anderledes. Accidenserne ere ikke, saaledes som Ofret er det, et Beløb, der kan indrives ved Udpantning, man kan kun faa det ind ad et almindeligt Eggemaal's Vej, altsaa en yderst vanskelig Vej, som næsten aldrig vil blive anvendt. Det er desuden ikke noget bestemt Beløb, noget konstant Beløb, hvad Ofret omtrentlig kan siges at være. Ofret kan fastsættes af de kommunale Autoriteter, tilsidst af Ministeriet, og bliver da i hvert Tilfælde ikke mindre, end de paagældende kunde have sluppet med frivillig, men Accidenserne vil jo ingen Autoritet fastsætte; saa vel Kirkeministeriet som Rancelliet have vægret sig ved at fastsætte, hvad der skal svares i Accidenser; kun Domstolene maa bestemme det. Og naar man skal tage efter de sidste 10 Aars Gennemsnit, bliver Beløbet for Accidensernes Vedkommende langt mere vilkaarligt, end det bliver for Ofret. Ofret er omtrent det samme, enten det gives til en afholdt eller til en forhadt Præst, Accidenserne derimod stige i høj Grad efter Præsternes Forhold til Menigheden. Og hvorfor skal den Menighed, som i de sidste 10 Aar har haft en Præst, de have syntes meget godt om, bløde i Fremtiden, fordi den har ofret mere til ham, end der er ofret til Nabopræsterne? Og omvendt, hvis man